

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 168

Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/621)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1803/06966

9.11.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 25.10.1984 tarihinde kararlaştırılan «Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

SULAMA ALANLARINDA ARAZİ DÜZENLENMESİNE DAİR TARIM REFORMU KANUNU TASARISI GENEL GEREKÇESİ

GİRİŞ

Tasarının isminden ve amacı düzenleyen birinci madde ile tespit edilen hususların tetkikinden de görüleceği gibi, Tasarı, sulama alanları ile Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek yerlerde, toprağın verimli, şekilde işlenmesini, işletilmesinin korunmasını, birim alandan azami ekonomik verimin alınmasını, tarım üretiminin sürekli olarak artırılmasını, değerlendirilmesini ve buralarda istihdam imkânlarının artırılmasını, yerli toprağı bulunmayan ve topraksız olan çiftçilerin ziraî işletme kurabilecek şekilde devletin mülkiyetinde bulunan topraklarla topraklandırılmalarını, desteklenmelerini eğitilmelerini ekonomik üretime imkan vermeyecek şekilde küçülmüş, parçalanmış tarım topraklarını gerektiğinde ve imkânlar ölçüsünde genişletilmesi suretiyle de toplulaştırılmasını, tarım topraklarının ailenin geçimini sağlamaya ve aile işgücünü değerlendirmeye yetmeyecek şekilde parçalanmasına önlemeyi, yeni yerleşme yerleri kurmayı, mevcut yerleşme yerleri ve eklemeler yapmayı, zaruret halinde tarım arazisini, tarım dışı amaçlara tahsisini düzenlemeyi dağıtılamayan tarım topraklarının değerlendirme şekillerini belirlemeyi ve millî güvenlik nedenleri ile, Bakanlar Kurulunca gerekli görülen yerlerde ki tarım topraklarının mülkiyet ve tasarruf şekillerinde ve yerleşim yerlerinde düzenlemeler yapmayı hedef almıştır.

Bu muhteva ile tasarı, Anayasanın «Mülkiyet Hakkı» başlığını taşıyan 35 inci maddesi ile Toprak Mülkiyeti başlığını taşıyan 44 ve müteakip maddelerine uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, Hükümet programında bu kanunda tespit edilen ilkelere, tasarının hazırlanışında esas kabul edilmiştir.

Kırsal alanda ve tarım kesiminde yaşayanları çokyakından ilgilendiren bu konu memleketimizde en çok tartışılan ana meselelerimizden birini teşkil etmektedir.

Osmanlı İmparatorluğunda tarım topraklarının mülkiyet, tasarruf ve miras rejimine özel bir önem verilerek, başlangıç döneminde şahsî ve toplumun menfaatlerini dengeleyen bir sistem kabul edilmiştir. Daha sonra bu sistemde bozulmalar olmuş, Osmanlı arazi rejiminin esasını teşkil eden mirî arazi, zaman içinde

ekonomik, sosyal ve siyasi sebeplerle mülk arazi haline dönüşerek belli bazı şahısların uhdesinde toplanmış ve bu durumun merkezi otoritenin zafı sonucunu doğurmuştur. Bu sebeple Tanzimat döneminde 23 Şevval 1274 (1858) tarihinde «Arazi Kanunnamei Hümayü» çıkarılmıştır.

Büyük Atatürk toprak insan ilişkilerinin memleketimizde doğurduğu problemlere daha Cumhuriyetin ilk yıllarında işaret etmek suretiyle gündeme getirilerek tartışılmasını ve bir çözüme kavuşturulması emrini vermiştir. Nitekim İzmir İktisat Kongresinde, Türk tarihinin meseleleri arasında konuya temas edilmek suretiyle tartışılmış ve çeşitli teklifler ileri sürülmüştür. Ayrıca 1936 ve 1937 yıllarında Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı sırasında, Atatürk tarafından yapılan konuşmalarda konuya tekrar temas edilmek suretiyle, Büyük meclisin çözüm bulması istenmiştir.

Bu direktifler neticesinde de Medenî Kanun ile İstân Kanunu dışında toprak insan ilişkilerini düzenleyen ve tarımın bu konudaki meselelerine çözüm getirecek nitelikte bir Kanun çıkarılmamıştır. 1945 yılında Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu adı altında bir Kanun çıkarılmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu kanuna göre 1945-1970 yılları arasındaki 25 yıllık dönemde 6 700 köyde 430 000 muhtaç çiftçi ailesine 22 000 000 dönüm civarında toprak dağıtılmıştır. Dağıtılan bu topraklar, 4753 sayılı Kanunda belirtilen takyit sürelerini doldurdukları halde 1617 sayılı Toprak ve Tarım Reformu ön tedbirler kanunu 8 inci maddesine göre devir ve temlik edilememekte bu durum ise toprak sahiplerinin şikayetlerine sebep olmaktadır.

Böylece bu kanundan beklenen neticeler elde edilememiş aksine tarım topraklarının ufulanmasına sebep olduğu içinde tarım kesimine yeni problemler ilave etmiştir.

1961 Anayasasının kabulünden sonra yapılan çalışmalar da netice vermemiştir. Ancak 1972 yılında ülke düzeyinde bir takım tedbirleri içeren 1617 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Ön Tedbirler Kanunu çıkarılmıştır. 1973 yılında da 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Bu kanun beş yıllık bir uygulama süresi sonunda Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile 10 Mayıs 1978 tarihinde yürürlükten kalkmıştır. 1757 sayılı toprak ve tarım reformu kanununun uygulandığı dönemde ilan edilen bölgelerde 1428 çiftçi ailesinden 1 693 987 dönüm arazi kamulaştırılarak arazi adına tescil edilmiş ayrıca 1 213 314 dönüm arazi de Hazine adına tespit yapılmıştır.

Gerek kanunlaştırılan ve gerekse tapulama yolu ile Hazine adına tespiti yapılan arazinin toplam miktarı 2 907 301 dönümdür. Kanunun uygulandığı süre içinde ancak 1175 çiftçi ailesine 176 548 dönüm arazi dağıtılabılmış, geriye kalan arazi kanunun iptali sebebiyle dağıtılamamıştır. Bu gün bu arazi, Hazinesin mülkiyetinde bulunmakta, ancak kiralama ile çiftçilerin işlemesine imkân tanınmakta ve üretime sokulmaktadır. Kiralama da verimsizlik ve yatırım yönünden bazı problemlerle karşılaşmaktadır.

Reform bölgesi olan bu yerlerde 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu kanuna göre yürütülen diğer çalışmalarda yarım kalmıştır.

1757 sayılı kanunun iptalinden sonra askıda kalan problemleri giderici nitelikte bir kanun çıkarılmamıştır. 12 Eylül Harekâtından sonra hazırlanan iki tasarıda kanunlaşma şansını kazanamamıştır. Bu sebeple geçmiş uygulamanın doğurduğu problemler bu gün içinde devam etmektedir.

Ülkemizin arazi varlığı 77.8 milyon hektardır. Ancak bu arazinin 27.7 milyon hektarında işlenerek sululu kuru tarım yapılmaktadır. 25 milyon hektar çayır, mera 20.2 milyon hektarı da orman arazisidir. Geriye kalan miktar, su yüzeyleri ile meskûn mahaller ve tarıma elverişli olmayan alanlardır.

İşlenerek tarım yapılan 27.7 milyon hektar arazinin 16.8 milyon hektarında nadaslı, 5.8 milyon hektarında nadassız olmak üzere toplam 22.6 milyon hektarında kuru tarım, 3 milyon hektarında bağ, bahçe, 1 milyon hektarında da özel mahsuller ekilerek tarım yapılmaktadır. İşlenerek tarım yapılan arazinin toplam araziye oranı % 36,7 dir. Memleketimizde üzerinde tarım yapılabilecek arazi miktarını artırma imkânı hemen hemen kalmamıştır. Bu bakımdan birim alandan sağlanan verimin artırılması için toprak - su kaynaklarının geliştirilmesi ve rasyonel biçimde kullanılması büyük önem arz etmektedir. Tarımda suyun kullanılması verimi ve dolayısıyla üretimi artıran başlıca faktörlerden biridir. Mevcut 8,5 milyon hektar olan sulamaya elverişli arazi potansiyelimizin bugün için ancak % 35'lik bir kısmını değerlendirme imkânına sahip bulunmakla birlikte, sulama alanı içinde bulunan yerlerde sulama oranı çok çeşitli nedenlerle değişmekte sulama randımanı ise düşük olmaktadır. Başka bir ifade ile sulamaya açılan alanlarda, tüketilmesi gereken suyun çok üstünde su tüketilmektedir.

Ülkemizde ekonomik olarak, tüketici anlamında kullanılabilen su kaynakları potansiyelimiz, 9,4 milyar metreküp/yıl, yeraltı suyu olmak üzere toplam % 4 milyar metreküp/yıl olarak tespit edilmiştir. Bu potansiyelin çok küçük bir kısmı, sulama, hizmet ve sanayi tarafından tüketilmekte büyük bir kısmı ise halen kullanılmamaktadır.

Su kaynaklarımızdan azami derecede istifade imkânlarının yaratılmasının yanında diğer tedbirlerin alınması ile birim alandan alınacak verim asgari 3.4 misli artacaktır.

İşte bu tasarı ile sulama alanlarında, verimin ve dolayısıyla üretimin artırılmasını engelleyen faktörlerin ortadan kaldırılması hedef alınmıştır. Bu nedenle tasarıda bir takım yeni düzenlemeler yapılmıştır. Özellikle sulama ile verimi artırabilmek için sulama alanlarında bulunan tarım topraklarının mülkiyet ve tasarruf şekline ait özel hükümler tasarıya konulmuş, bu yerlerdeki küçük ve parçalı arazinin imkânlar ölçüsünde genişletilmek suretiyle toplulaştırılabileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca çiftçilerin üretimlerini artırabilmek için aynı ve nakdi kredilerle desteklenmeleri de hükme bağlanmıştır.

Ayrıca tasarıda, mülkiyet hakkının özüne dokunulmaksızın, tarım arazisinin belli bir ekonomik normun altına düşecek şekilde parçalanmasını önlemektedir.

Bu tasarı diğer bir özelliği de, sulama alanlarında yapılacak bir tarım düzenleme ve alınacak tedbirlerle verimi ve dolayısıyla üretimi artırma gibi ekonomik hedeflerin yanında, millî bütünlüğümüzü sağlama ve sosyal kaynaşmayı temin etmek gibi çok önemli olan ana meselelerimizde belkide en etkin bir rolü üstlenmiş olmasıdır.

12 Eylül harekâtından önce millet olarak yaşadığımız o acı günleri tekrar yaşamamak için alınan tedbirlere ilaveten yeni bir takım tedbirlerin daha alınması gerekli görülmektedir. İşte bu tasarı, ilave tedbirlere de imkân sağlamaktadır.

Bu tasarı kısaca :

1. Anayasamızın 35 ve 44 üncü maddelerinin gereğini yerine getirmeyi,
2. 4753, 4486, 1617 ve mülga 1757 sayılı yasalarla ortada kalan ve bazı sıkıntılar doğuran meseleleri çözmeyi,
3. Az topraklı ve topraksız çiftçileri imkânlar ölçüsünde topraklandırmayı,
4. Devletçe yapılan sulama yatırım ve idame harcamalarından bölge çiftçilerinin hakkaniyet ölçülerinde istifade etmelerini sağlamayı,
5. Ekonomik üretime imkân vermeye küçük ve parçalanmış tarım topraklarının toplulaştırılmasını sağlamayı ve miras hükümlerine göre ekonomik bir normun altında parçalanmasını önlemeyi,
6. Tarımsal verimlilik ve üretimi dolayısıyla çiftçi reformu artırmayı amaçlamaktadır.

Tasarı, 3 bölüm ve 27 maddede ve 2 geçici maddeden meydana gelmiştir. Birinci bölümde amaç ve tanımlar, ikinci bölümde uygulama üçüncü bölüm ise çeşitli hükümleri ihtiva etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

Madde 1. — Madde Anayasanın 35 inci, 44 üncü ve müteakip maddelerinde öngörülen ilkeler esas alınarak düzenlenmiştir.

Bu maddede tasarının amacı, tadadî şekilde belirtilmiş ve böylece uygulamaya açıklık getirilmek istenmiştir.

Tanımlar

Madde 2. — Maddede kanunda geçen ve uygulamada sorun yaratması muhtemel bulunan hususların tanımları ayrı ayrı yapılmıştır. Uygulayıcıya kolaylık sağlamak amacıyla tanımlar, bu maddenin bütünlüğü içinde toplanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama

Uygulama alanı

Madde 3. — Kanunda tespit edilen hizmetin çok yönlü ve pahalı olması gereği dikkate alınarak, uygulamanın bütün sulama alanlarında birden başlatılması yerine, planlı, programlı bir uygulamaya imkân verecek şekilde uygulama alanlarının tespit ve teklifi ilgili Bakanlığa, belirtilmesi ise Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır.

İlgili kuruluşun tasarrufuna geçecek arazi

Madde 4. — Madde ile Bakanlar Kurulu kararıyla uygulama alanı olarak belirtilen yerlerde bulunan,

a) Devletin hüküm ve tasarrufu veya özel mülkiyetinde bulunan arazi ile kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan bütün tarım arazisinin,

b) Gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait arazi ve diğer gayrimenkullerden kısmen veya tamamen kamulaştırılanlarının, uygulama kararının ilanı ile birlikte uygulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçeceği hükme bağlanmıştır.

Sahibine bırakılacak arazi

Madde 5. — Kanunda belirtilen amaçları gerçekleştirmek amacı ile uygulama alanlarında bulunan tarım arazisinden, bağ, bahçe, ve ağaçlık arazinin dışında kalan gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerine ait arazinin, o çok yüzde elli oranında artırılması Bakanlar Kurulu Katını aşan kısmı ile varsa üzerindeki tarımsal yapı ve tesisler ilgili kuruluş tarafından kanunlaştırılacaktır.

Burada hangi arazinin bağ, bahçe ve ağaçlık arazi sayılacağına tespiti ile kanunlaştırılacak arazi miktarının hesaplanma şekli ile ilgili işlemlerin nasıl yapılacağı hususu uygulayıcı kuruluş tarafından düzenlenecektir.

Kamulaştırmada sahibine bırakılacak arazi miktarının, bölgenin özellikleri de dikkate alınmak suretiyle en çok yüzde elli oranında artırılması Bakanlar Kurulu Kararına bırakılmıştır.

Kanunun 1 inci maddesinin (g) bendinde belirtilen amacı gerçekleştirmek için Bakanlar Kurulu Kararı ile belirtilen yerlerde bulunan arazi ile diğer gayrimenkullerin tamamının kamulaştırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu fıkra ile kamulaştırma kararının alınma ve onanma şekli düzenlenmiştir.

Ayrıca kıymet takdir komisyonlarının nasıl teşkil edileceği ve üyelerinin seçimi ile kamulaştırma işlemlerinde kanunda hüküm bulunmaması halinde 4.11.1984 tarih ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun hükümlerinin uygulanacağı hususu da maddede belirtilmiştir.

Toplulaştırma

Madde 6. — Kanunla tespit edilen amaçları gerçekleştirmek için uygulama alanlarında, isteğe bağlı veya maliklerin muvafakati aranmaksızın arazi toplulaştırmasının uygulayıcı kuruluş tarafından yapılması hükme bağlanmıştır.

Ayrıca arazi toplulaştırmasını teşvik etmek amacıyla arazi genişletilmesi ve kredi imkânlarından faydalandırma gibi birtakım özendirici ve destekleyici tedbirler de getirilmiştir.

Madde toplulaştırma arazinin tescili ve ifrazının yasaklanması gibi hususlar açık olarak düzenlenmiştir.

Ugulayıcı kuruluşa geçen arazinin tasarruf ve tahsisi

Madde 7. — Ugulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçen arazinin, bu kuruluş tarafından nasıl değerlendirilebileceği ve nasıl tahsis edileceği hususları maddede açık olarak düzenlenmiştir.

Ayrıca madde arazi değiştirmelerine de imkân vermektedir.

Arazi dağıtımı

Madde 8. — Bu madde çiftçilere dağıtılarak toprak miktarı (norm) tespit edilmektedir. Hesap edilen bu miktar, bölgenin Bakanlar Kurulu Kararı ile belirtilmesiyle birlikte Resmî Gazetede yayınlanacaktır. Ayrıca birinci fıkrada tespit edilen dağıtım normunun artırılması Bakanlar Kurulunun yetkisine bırakılmıştır.

Maddede kimlere toprak verileceği toprak verileceklerde aranacak şartların tespiti yönetmelikte belirtilecektir.

Borçlandırma

Madde 9. — Toprak dağıtımından yararlanacaklar tarımsal yerleşime tabi tutulanların aldıkları toprağın bedeli ile varsa üzerinde diğer gayrimenkullerin iktisap tarihindeki rayiç bedelini nasıl borçlanacakları madde ile tespit edilmektedir. Ayrıca maddede borcun ödeme zamanı ve ödeme şekli açık olarak belirtilmiştir.

Dağıtılan toprağın geri alınması

Madde 10. — Topraklandırılan çiftçilerin maddede belirtilen nedenlerle topraklarının üç yıllık süre içinde Kanunun öngördüğü şekilde işletmemeleri, borçlarını ve aldıkları kredileri vadesinde ödememeleri halinde verilen toprak geri alınacak ve kayıt Hazine adına Tapu Sicil Muhafızlığı tarafından resen düzeltilecektir.

Dağıtılan toprağın geri alınması

Madde 11. — Dağıtılan toprakların tasarrufunda dikkate alınacak kısıtlamalar yer almaktadır. Dağıtılan toprakların miras hükümleri dışında devredilmezliği, bölünmezliği, kamu yararı dışında hiçbir aynı hakla kayıtlanamazlığı, haczedilemezliği ve ne satışının ne de kiraya verilmesinin mümkün olamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Dağıtılan ve bırakılan topraklarda mirasçılardan tasarrufu

Madde 12. — Dağıtılan ve bırakılan topraklarda mirasçılardan tasarrufu düzenlenmiştir. Burada mülkiyetin özünü zedelemeyen, Anayasamızın öngördüğü hükümlerin yerine getirilmesi gaye edinilmiştir.

Temlikî tasarrufların durdurulması

Madde 13. — Reform bölgesinin ilanı ile buralarda arazi ve diğer gayrimenkullerde temlikî tasarrufların en fazla 5 yıl için sınırlandırılması öngörülmüştür.

Yeni yerleşim yerlerinin kurulması

Madde 14. — Yeni yerleşim yerlerinin kurulmasını amir olup, bu gaye için esasları vazetmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Çayır, mera ve benzeri arazilerin tespit ve tahsisi

Madde 15. — Uygulama bölgelerinde köy ve belde halkının müşterek kullanımına tahsis edilmiş bulunan, çayır, mera, yaylak ve kışlaklardan bu niteliğini kaybetmiş olanlarının tahsis amacının değiştirilmesi bu madde ile hükme bağlandığı gibi uygulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçen araziden bölge halkının hayvan varlığı dikkate alınarak ihtiyaç tespit edilerek o bölge için çayır, mera, yaylak ve kışlak tahsisi yapılabilecektir.

Tapu ve kadastro işlemleri

Madde 16. — Reform uygulamalarında neticenin alınması ve uygulamanın başarısı tapu kadastro hizmetlerinin bitirilmiş, o bölgede bulunan arazinin mülkiyet durumunun tespit edilmiş olmasına bağlıdır. Bu sebeple maddede ilan edilen bölgelerde tapu ve kadastro hizmetlerinin öncelikle yapılması hükme bağlanmıştır.

Çiftçilerin desteklenmesi

Madde 17. — Uygulama alanlarında kendisine toprak verilen çiftçilerle uzun süreli kira sözleşmesi yapılmış bulunan ve o bölgede dağıtım normuna kadar arazisi olan çiftçilerin aynı ve nakdî kredilerle desteklenmesi hedef alınmıştır.

Madde metninde belirtilen çiftçiler malî imkânları az olan çiftçilerdir. Bunların başarılı çiftçilik yapması verimi ve dolayısı ile üretimi artırması nakdî ve aynı olarak desteklenmelerine bağlıdır.

Maddede verilen kredilerin amacı içinde kullanılması halinde tahsilinin nasıl yapılacağı da açık hükme bağlanmıştır.

Yabancı uyruklulara ait arazi

Madde 18. — Maddede yabancı uyruklulara ait arazinin kamulaştırılması ile bedelinin ödenmesi şekli hüküm altına alınmıştır.

Arazinin tarım dışı amaçlarda kullanılması

Madde 19. — Bu madde ile uygulama alanlarında bulunan tarım arazisinin esas olarak tarımda kullanılması amaçlanmıştır. Ancak zaruret halinde tarım dışı amaca ilgili kuruluşun izni ile tahsis edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Fon

Madde 20. — Kanunda tespit edilmiş amaçları gerçekleştirmek için özel bir Tarım Reformu Fonu kurulmuştur.

Aynı zamanda mülga 1757 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan Toprak ve Tarım Reformu Fonunun bakiyesi ile alacak ve borçların bütün vecibeleri kurulan bu fona devredilecektir. Fonun gelirleri TC Ziraat Bankasından açılacak bir hesaba yatırılacaktır.

Fonun gelirleri

Madde 21. — Maddede fonun gelirleri sayılmak suretiyle tespit edilmiştir.

Fonun giderleri

Madde 22. — Fonun giderleri madde metninde sayılarak belirtilmiştir.

Fonun yönetim ve denetimi

Madde 23. — Kanunla kurulan fonun yönetim ve denetimi nasıl yapılacağı maddede açık olarak tespit edilmiştir.

Yönetmelik

Madde 24. — Kanunda düzenlenmesi gereken hususların teferruatlı olarak düzenlenmesi imkânsız görüldüğünden teferruata ait hususlar yönetmelikte düzenlenecek ve bu yönetmelik Bakanlar Kurulunca çıkarılacaktır.

Kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

Madde 25. — Bu madde ile yürürlükten kaldırılan kanunlar içerilmektedir.

Geçici Madde 1. — 1757 sayılı Mülga Toprak ve Tarım Reformu bölgesi olarak belirtilen yerlerde yapılmış bulunan uygulamaların bu Kanunun sahibine bırakılacak araziye ilişkin hükümlerine göre yeniden gözden geçirilmesini amirdir.

Geçici Madde 2. — Mülga 1757 sayılı Kanuna göre kamulaştırılmış fakat kanunun iptali nedeniyle ifraz ve taksimi yapılamamış hisseli arazilerin ifraz ve taksiminin nasıl yapılacağı açıkça düzenlenmiştir.

Yürürlük

Madde 26. — Kanunun yürürlük tarihi düzenlenmektedir.

Yürütme

Madde 27. — Kanunu Bakanlar Kurulunun yürüteceği belirtilmiştir.

Tarım - Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım - Orman ve Köy İşleri Komisyonu

Esas No. : 1/621

Karar No. : 9

17.11.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz 15.11.1984 ve 16.11.1984 tarihlerinde gündemindeki Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Yılmaz İhsan Hastürk ve 33 arkadaşının Toprak ve Tarım Reformu Kanunu Teklifini Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürü, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları temsilcileri ile teklif sahibinin hazır buldukları toplantıda görüşmüştür.

Komisyonumuz Kanun Tasarısı ile kanun teklifinin Türk çiftçisini çok yakından ilgilendirmeleri ve konu itibariyle aynı olmaları nedeni ile bunlardan hangisinin komisyon görüşmelerine esas alınması hakkında bir karara varabilmek için her ikisi üzerinde görüşme açılmıştır.

Yapılan görüşmeler sonucunda Kanun teklifinin tümü reddedilmiş ve Komisyon görüşmelerine tasarı metni esas alınmıştır.

Kanun teklifi Başkanlıkça Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda görüşüldükten sonra içerik yönünden ayrıca Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendirmesi nedeniyle bu Komisyona havalesi öngörüldüğünden tasarıdan tefrik edilerek adı geçen Komisyona havalesi içtüzük gereğidir.

Tasarının Komisyon görüşmelerine esas alınması üzerine tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Tarım - Orman ve Köy İşleri Bakanı özetle bu tasarının Anayasamızın 44 üncü maddesindeki esaslar ile Yüce Meclisin Onayından geçen Hükümet Programında «Tarımda teknolojik gelişmenin ve iktisadi verimliliğin dikkate alınarak çiftçi ailesi gelirinin aile başına ortalama millî gelir seviyesine yükseltilmesini öngören bir tarım reformunun yapılmasını faydalı buluyoruz. Tarım arazisinin miras zoruyla parçalanması sonucu çiftçimizin topraktan kopması ve ekonomik verimin azalmasını önlemek için tedbirler alınacaktır.» hususu göz önünde bulundurularak tasarının düzenlendiğini vurgulamışlar ve bu tasarıda özellikle Tarım Reformuna bahis konusu edilecek arazilerin daha çok sulama alanları olmasına gayret gösterildiğini dile getirmişlerdir.

Bir kısım üyeler de tasarı başlığının Toprak Reformu olması gerektiğini çünkü belirli alanlarda toprak mülkiyeti üzerinde bir düzenleme yapıldığını dile getirmişlerdir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan görüşmelerde :

1. Tasarının 1, 14, 17, 18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeleri komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
2. Tasarının 2 nci maddesinin (a) bendindeki «veya sulama yatırımları için projeleri hazırlanan» ibaresi çıkarılarak, madde bendi yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca, bu maddenin (c) bendi redaksiyona tabi tutulmuş ve (d) bendindeki yönetmelikle düzenlenmesi gereken husus, tanımlar matlabını taşıyan bu maddede yer almaması gerektiğinden metinden çıkarılmıştır. Yine (g) bendindeki «sınır bölgeleri» tanımı metinden çıkarılmış ve buna göre madde bentlerinin harfleri teselsül ettirilmiştir. Bu maddeye örnek işletme tanımı ilave edilerek yukarıda belirtilen değişiklikler göz önünde tutularak 2 nci madde yeniden düzenlenmiştir.

3. Üçüncü madde ile Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacak uygulama alanlarının Resmî Gazetede yayımlanması için maddeye açıklık getirilmiştir.

4. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddeler Komisyonunda verilen ve kabul edilen önergeler doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

5. Tasarının 15 ve 16 ncı maddeleri yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

6. Tasarınn fonun yönetim ve denetimi ile ilgili olan 23 üncü maddede yer alan 468 sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisinin iç hukuku ile ilgili bulunması ve Yüksek Denetleme Kurulunun bu Kanun hükümlerine göre denetim yapmaması nedeniyle metinden çıkarılarak madde yeniden tedvin edilmiştir.

7. Tasarıya 23 üncü maddeden sonra yeni bir 24 üncü madde eklenerek Bakanlar Kurulunca ilan edilen bölgelerde dağıtılacak Tarım toprağının hiçbir şekilde bu maddede öngörülen cezalardan mahkûm olanlara dağıtılamayacağı hükmüne bağlanmıştır.

8. Tasarınn 24 üncü maddesi 25 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir. Böylece Bakanlar Kuruluna bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak yönetmelikler çıkarabilmesi öngörülmüştür.

9. Tasarınn 25 inci maddesi 26 ncı madde olarak ve 25 inci maddenin (b) bendinde yer alan 25.12.1960 tarihli Kanun 28.12.1960 olarak ve madde redakte edilerek yeniden düzenlenmiştir.

10. Geçici 1 inci maddenin son fıkrası kabul edilen önerge nedeni ile değıştığınden madde yeniden düzenlenmiştir. Geçici 2 nci madde redaksiyona tabi tutulmuştur.

11. Komisyonumuz tasarıya bir üçüncü Geçici Madde eklemek suretiyle; 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu hükümlerine göre tevzi edilen ve aradan geçen 25-30 yıllık uygulama döneminde bu arazilerin tarım arazisi olma niteliğini kaybetmiş olması sebebiyle üçüncü şahıslara satışlarının yapıldığı, ancak gerek bu kanun hükümlerine göre ve gerekse 1617 sayılı Kanun hükümlerine istinaden açılan satış iptal davalarının, tasarıda yer alan hükümler karşısında hukuki mesnedinin kalmadığı, 4753 sayılı Kanunun halen yürürlükte bulunmadığı, 1617 sayılı Örtedbirler Kanunu ile kaldırıldığı dikkate alınarak, bu uygulamadan zarar gören birçok vatandaşımızın daha fazla mağdur olmamalarına ve yargı organlarında birleşmiş davaların, yeni yorumlara yol açılmadan sonuçlandırılmasının temini sağlanmıştır.

12. Tasarınn 26 ncı maddesi 27 nci madde, 27 nci maddesi 28 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ahmet Altıntaş
Muğla

Başkanvekili
Hikmet Bicentürk
İçel

Sözcü
Sabri Aras
Kars

Üye
Abdullah Cengiz Dağyar
Antalya

Üye
Davut Abacıgil
Balıkesir
İmzada bulunamadı

Üye
Yılmaz Demir
Bilecik
Esastan muhalifim

Üye
M. Ali Doğuşlu
Bingöl

Kadir Narin
Diyarbakır
Tümtüne karşıyım

Üye
Feyzullah Yıldırım
Gaziantep
Muhalefet şerhimiz eklidir

Üye
Hakkı Artukarstan
Bingöl

Üye
Mahmut Akkılıç
İzmir
İmzada bulunamadı

Üye
Erol Bülent Yalçinkaya
Kastamonu

Üye
Gülşami Erdoğan
Samsun
İmzada bulunamadı

Üye
Selim Koçaker
Tokat

Üye
Haydar Koyuncu
Konya
Muhalefet şerhimiz ekli

MUHALEFET ŞERHİ

Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısının ismi her ne kadar Tarım Reformu ise içi Toprak Reformu Kanunudur.

Bu tasarının 4 üncü maddesinin (b) fıkrası, 5 inci maddesinin 3 üncü ile 5 inci maddenin 4 ve 5 inci bentlerine mülkiyet hakkını zedelediğinden muhalifiz.

Feyzullah Yıldırım
Gaziantep Milletvekili

Haydar Koyuncu
Konya Milletvekili

Sulama Alanlarda Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısı Teklifine Teklifte yer alan hükümlerin bir Reform niteliğini taşımadığı bu nedenle hazırlanan kanun teklifinin tümüne karşı olduğumu beyanla teklifi imzalıyorum. 16.11.1984

Kadir Narin
Diyarbakır Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı sulama alanları ile Bakanlar Kurulunca gerekli görülen alanlarda;

a) Toprağın verimli şekilde işletilmesini, işletilmesinin korunmasını, birim alandan azami ekonomik verimin alınmasını, tarım üretiminin sürekli olarak artırılmasını, değerlendirilmesini ve buralarda istihdam imkânlarının artırılmasını,

b) Yeterli toprağı bulunmayan ve topraksız çiftçilerin zirai aile işletmeleri kurabilmeleri için Devletin mülkiyetinde bulunan topraklarla topraklandırılmalarını, desteklenmelerini, eğitilmelerini,

c) Ekonomik üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış tarım topraklarının gerektiğinde ve imkânlar ölçüsünde genişletilmesi suretiyle de toplulaştırılmasını, tarım arazisinin ailenin geçimini sağlamaya ve aile iş gücünü değerlendirmeye yeterli olmayacak derecede parçalanmasını ve küçülmesini önlemeyi,

d) Yeni yerleşme yerleri kurmayı, mevcut yerleşme yerlerine eklemeler yapmayı,

e) Zorunululuk halinde tarım arazisinin diğer amaçlara tahsisini düzenlemeyi,

f) Dağıtılmayan tarım arazisinin değerlendirilme şeklini belirlemeyi,

g) Bakanlar Kurulunca gerekli görülen diğer bölgelerde gayrimenkullerin Millî Güvenlik nedeniyle mülkiyet ve tasarruf şekillerinde ve yerleşim yerlerinde düzenlemeler yapmayı, sağlamaktır.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu Kanuna göre,

a) Sulama Alanı: Devletçe sulamaya açılan veya projeleri bitirilmiş olupta sulama yatırımlarına başlanan ve devam eden veya sulama yatırımları için projeleri hazırlanan alanlardır.

b) Tarım Arazisi: Orman sınırları dışında kalan, zirai üretim yapılan, çayır, mera, yaylak ve kışlak olarak kullanılan, kullanılma şekillerinden birine tahsis edilen veya ekonomik olarak imar, ihya ve ıslah edilerek üretime açılabilen arazilerdir.

c) Sulu Arazi: Devletçe sulanan arazidir. Sahibinin kendi imkânları ile suladığı arazi kuru arazi sayılır.

d) Toprağın Verimli Olarak İşletilmesi: Toprağın bulunduğu bölgenin ekolojik ve ekonomik şartlarına ve modern tarım usullerine uygun olarak toprak ve su kaynaklarının kullanılması, korunması, gerekli her türlü tedbirler alınarak verimliliğin artırılması suretiyle işlenmesi veya işletilmesidir.

Toprağın verimli olarak işletilmesine ilişkin esaslar yönetmelikte belirtilir.

e) Aile: Karı koca ve birlikte oturan reşit olmayan çocuklardan meydana gelen müessesedir. Ailede kocaya, koca yoksa karıya «aile reisi» denir.

f) Çiftçi: Geçimini, bedeni ve fikri güçlerini kısmen veya tamamen katarak, tarımdan sağlayanlara denir.

g) Sınır Bölgeleri: Deniz kıyısı veya kara sınırlarından itibaren elli kilometreye kadar derinlikteki tüm alanı ifade eder.

h) Tarım Toprakları: Görevli kamu kuruluşları tarafından yapılan çalışmalarla birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf olarak belirlenen topraklardır.

ı) Toprağın Derecelendirilmesi: Toplulaştırma işlemlerinde toprağın uygulama tarihindeki rayiç bedeli, verimliliği, özellikleri, yerleşim yerlerine olan mesafesi, konumu gibi unsurlar esas alınarak değiştirilecek topraklarla denkliliğini sağlamaktır.

j) Tarımsal Gelir: Brüt gelirden değişken masraflar düşüldükten sonra kalan miktardır.

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 2 — Bu Kanuna göre,

a) Sulama Alanı : Devletçe sulamaya açılan veya projeleri bitirilmiş olup da sulama yatırımlarına başlanan ve devam eden alanlardır.

b) Tarım Arazisi : Orman sınırları dışında kalan, ziraî üretim yapılan, çayır, mer'a, yaylak ve kışlak olarak kullanılan, kullanılma şekillerinden birine tahsis edilen veya ekonomik olarak imar, ihya ve islah edilerek üretime açılacak arazilerdir...

c) Sulı Arazi : Devletçe sulanan arazidir. Sahibinin kendi imkânları ile suladığı arazi kuru arazi gibi işlem görür.

d) Toprağın Verimli Olarak İşletilmesi : Toprağın bulunduğu bölgenin ekolojik ve ekonomik şartlarına modern tarım usullerine uygun olarak toprak ve su kaynaklarının kullanılması, korunması, gerekli her türlü tedbirler alınarak verimliliğin artırılması suretiyle işlenmesi veya işletilmesidir.

e) Aile : Karı-koca ve birlikte oturan reşit olmayan çocuklardan meydana gelen müessesedir. Ailede kocaya, koca yoksa karıya «aile reisi» denir.

f) Çiftçi : Geçimini, bedeni ve fikri güçlerini kısmen veya tamamen katarak, tarımdan sağlayanlara denir.

g) Tarım Toprakları : Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf olarak belirlenen topraklardır.

h) Toprağın Derecelendirilmesi : Toplulaştırma işlemlerinde toprağın uygulama tarihindeki rayiç bedeli, verimliliği, özellikleri, yerleşim yerlerine olan mesafesi, konumu gibi unsurlar esas alınarak değiştirilecek toprakla denkliliğini sağlamaktır.

i) İlgili veya Uygulayıcı Kuruluş : Tarım, Orman masraflar düşüldükten sonra kalan miktardır.

j) İlgili veya Uygulayıcı Kuruluş : Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü ifade eder.

k) Uygulama Alanı veya Bölgesi : Bu Kanunun amacına uygun olarak Bakanlar Kurulunca sınırları belirtilmiş alandır.

(Hükümetin Teklifi)

k) İlgili veya Uygulayıcı Kuruluş: Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünü ifade eder.

l) Uygulama Alanı veya Bölgesi: Bu Kanunun amacına uygun olarak Bakanlar Kurulunca sınırları belirtilmiş alandır.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama

Uygulama alanı

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulama alanı, ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile belirtilen alanlardır. Bakanlar Kurulunun bu kararı, kamulaştırma ve diğer işlemler bakımından kamu yararı kararı sayılır.

İlgili kuruluşun tasarrufuna geçecek arazi

MADDE 4. — Uygulama alanlarında:

a) Devletin hüküm ve tasarrufu veya özel mülkiyetinde bulunan arazi ile kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyeti altında bulunan bütün tarım arazisi,

b) Hakiki veya hükmi şahsiyeti haiz özel şahıslara ait arazi ve diğer gayrimenkullerden kısmen veya tamamen kamulaştırılanlar,

Uygulama kararının ilanı ile birlikte uygulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçer.

Sahibine bırakılacak arazi

MADDE 5. — Uygulama alanlarında, bu Kanunun amacını gerçekleştirmek için ilgili kuruluşça bağ, bahçe ve ağaçlık arazi hariç, gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait tarım topraklarından o bölge için tespit edilen dağıtım normunun on katını aşan kısmı ile varsa üzerindeki tarımsal yapı ve tesisler kamulaştırılır.

Sahibine bırakılacak topraklar, bölgenin özellikleri dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca en çok yüzde elli oranında artırılabilir.

Bakanlar Kurulunca uygulama alanı olarak ilan edilecek diğer alanlarda, gerektiğinde arazi ve diğer gayrimenkullerin tamamı kamulaştırılabilir.

Kamulaştırma kararı, bölgedeki teşkilatın teklifi ve ilgili kuruluşun onayı ile alınır.

Arazi ve mevcut ise üzerindeki diğer gayrimenkullerin bedel tespiti, ilgili kuruluşça kendi teşkilatından görevlendirilecek üç ve mahallin en büyük mülki amirince görevlendirilecek iki bilirkişi üyeden oluşan «Bedel Takdir Komisyonu»na yapılır. Kamulaştırma işlemlerine dair diğer hususlar, yönetmelikte belirtilir.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak kamulaştırmalara 4.11.1984 tarih ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uygulanır.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1) Örnek İşletme : Bölgenin ekonomik ve ekolojik şartlarına göre modern tarım usullerini uygulayan, tarımsal bir işletme planı ile çalışan, işletme muhasebe kayıtları tutan, uygulama alanı olarak tespit edilen bölgede son üç yılda birim alandan bölge ortalamasının Bakanlar Kurulunca tespit edilecek belli katı kadar fazla tarımsal üretim elde eden, işletme tipine ve büyüklüğüne göre gerekli tarımsal alet ve vasıtalara sahip olan işletmedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama

Uygulama alanı

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulama alanı, ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile belirtilen alanlardır. Bakanlar Kurulunun bu kararı, kamulaştırma ve diğer işlemler bakımından kamu yararı kararı sayılır ve Resmî Gazetede yayımlanır.

İlgili kuruluşun tasarrufuna geçecek arazi

MADDE 4. — Uygulama alanlarında :

a) Devletin hüküm ve tasarrufu veya özel mülkiyetinde olup kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilmemiş arazi uygulama kararının Resmî Gazetede yayımı ile,

b) Gerçek veya özel hukuk tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan arazi ve diğer gayrimenkuller kamulaştırma ile,

Uygulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçer.

Sahibine bırakılacak arazi

MADDE 5. — Uygulama alanlarında, bu Kanunun amacını gerçekleştirmek için ilgili kuruluşça bağ, bahçe ve ağaçlık arazi ve örnek işletmeler hariç, gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait tarım topraklarından o bölge için tespit edilen dağıtım normunun on katını aşan kısmı ile varsa üzerindeki tarımsal yapı ve tesisler kamulaştırılır. Bu suretle yapılacak kamulaştırmalarda Devletçe sulanan arazi sulu arazi sayılır.

Sahibine bırakılacak tarım arazisinin bir kısmı sulu, bir kısmı kuru ise aynı tarımsal işletme gelirinin sağlanması kaydı ile sulu arazi kuru araziye tahvil edilir.

Sahibine bırakılacak topraklar, bölgenin özellikleri dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca en çok yüzde elli oranında artırılabilir.

Bakanlar Kurulunca uygulama alanı olarak ilan edilecek diğer alanlarda, gerektiğinde arazi ve diğer gayrimenkullerin tamamı kamulaştırılabilir.

Kamulaştırma kararı, bölgedeki teşkilatının teklifi ve ilgili kuruluşun onayı ile alınır.

Arazi ve mevcut ise üzerindeki diğer gayrimenkullerin bedel tespiti, ilgili kuruluşça kendi teşkilatından görevlendirilecek üç ve mahallin en büyük mülki amirince görevlendirilecek iki bilirkişi üyeden oluşan «Bedel Takdir Komisyonu»na yapılır. Kamulaştırma işlemlerine dair diğer hususlar, yönetmelikte belirtilir.

Kamulaştırmada sahibine bırakılacak toprak mümkün olduğu kadar toplu halde ve işletmeyle ilgili yapı ve tesislerden yararlanmaya en elverişli şekilde toprak sahibi tarafından seçilir. Ancak seçim hakkı kamulaştırılacak toprakların düzenli bir biçimde dağıtılmasını ve verimli şekilde işletilmesini engelleyecek tarzda kullanılamaz.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak kamulaştırmalara 4.11.1983 tarih ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uygulanır.

(Hükümetin Teklifi)

Toplulaştırma

MADDE 6. — Bu Kanunda belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere uygulama alanlarında ilgili kuruluşca, isteğe bağlı veya maliklerin muvafakati aranmaksızın arazi toplulaştırılması yapılabilir.

Arazi toplulaştırmasını teşvik amacıyla ilgili kuruluşca arazi genişletmek ve kredi imkânlarından daha fazla faydalandırmak gibi destekleyici tedbirler alınabilir.

Toplulaştırma sonunda dağıtılan veya sahibine bırakılan arazi malikleri adına, geriye kalan parseller ise hazine adına uygulayıcı kuruluşun talebiyle tapuya tescil edilir. Malikleri adına tescil edilen parseller, bu Kanun hükümleri dışında rızaen veya hükmen taksim edilemez ve ifraz işlemlerine konu olamaz. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Toplulaştırma esas ve usulleri ile toprağın derecelendirilmesinin nasıl yapılacağı yönetmelikte belirtilir.

Uygulayıcı kuruluşa geçen arazinin tasarruf ve tahsisi

MADDE 7. — Uygulayıcı kuruluş, tasarrufuna geçen araziye yeterli toprağı bulunmayan veya toprağı olmayan çiftçilere dağıtabileceğı ve kiraya verebileceğı gibi, iskân projelerinin ve toplulaştırmanın gerçekleştirilmesi amacıyla da kullanabilir.

Gerektiğinde bu arazi, tarımsal üretim, eğitim ve araştırma merkezlerine veya tarım işletmelerine tahsis edilebilir.

İlgili kuruluşun tasarrufuna geçen arazi, gerektiğinde gerçek ve tüzelkişilere ait aynı değerdeki araziyle değiştirilebilir.

Arazi dağıtımı

MADDE 8. — Dağıtımdan faydalanacaklara verilecek toprak büyüklüğü, iklim ve toprak özellikleri ile bölge için öngörülen tarımsal işletme tipleri de göz önünde bulundurularak, 1984 yılı toptan eşya fiyatları endeksine göre yıllık tarımsal işletme geliri bir milyon liradan aşağı olmamak kaydı ile bulunacak miktardır.

Bu miktar, uygulayıcı kuruluş tarafından hesap edilerek uygulamanın duyurulması ile birlikte dağıtılacak «Toprak Nonmu» Bakanlar Kurulunca tespit edilerek Resmî Gazetede ilan edilir.

Dağıtılacak toprak büyüklüğü Bakanlar Kurulu Kararı ile birinci fıkrada belirtilen miktarın bir katını geçmeyecek miktarda artırılabilir.

Toprak dağıtımından faydalanacaklarda aranılacak şartlar ile dağıtımda göz önünde bulundurulacak sıra ve öncelikler, yönetmelikle tespit edilir.

Borçlandırma

MADDE 9. — Bu Kanuna göre arazi dağıtımından faydalananlar ile tarımsal yerleşime tabi tutulanlar, iktisap tarihinde mülkiyetini iktisap ettikleri toprağın ve mevcutsa üzerindeki diğer gayrimenkullerin tespit edilen rayiç bedeli üzerinden, uygulayıcı kuruluşa borçlanırlar. Borçlandırmak suretiyle verilen topraklar, sahiplerinin adına tapuya tescil edilir.

Borçlar, borçlandırmadan sonra gelen dördüncü yılın Ocak ayını takip eden ve uygulayıcı kuruluş tarafından hasat dönemleri dikkate alınarak tespit edilecek aylardan başlamak üzere, on yılda ve on eşit taksitte faizsiz olarak ödenir. Borçlandırma esas ve usulleri, yönetmelikle düzenlenir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Toplulaştırma

MADDE 6. — Bu Kanunda belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere uygulama alanlarında ilgili kuruluşça, isteğe bağlı veya maliklerin muvafakati aranmaksızın arazi toplulaştırılması yapılabilir.

İsteğe bağlı olanlara öncelik vermek kaydıyla arazi toplulaştırmasını teşvik için ilgili kuruluşça arazi genişletmek ve kredi imkânlarından daha fazla faydalandırmak gibi destekleyici tedbirler alınabilir.

Toplulaştırma sonunda dağıtılan veya sahibine bırakılan tarım arazisi malikleri adına, geriye kalan arazi ise Hazine adına uygulayıcı kuruluşun talebi ile tapuya tescil edilir. Malikleri adına tescil edilen arazi bu Kanun hükümleri dışında o bölge için tespit edilen dağıtım normundan daha küçük parçalara rızaen veya hükmen tahsis edilemez ve ifraz işlemlerine konu olamaz. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Toplulaştırma esas ve usulleri ile toprağın derecelendirilmesinin nasıl yapılacağı yönetmelikte belirtilir.

Uygulayıcı kuruluşa geçen tarım arazisinin tasarruf ve tahsisi

MADDE 7. — Uygulayıcı kuruluş, tasarrufuna geçen araziye yeterli toprağı bulunmayan veya toprağı olmayan çiftçilere dağıtabileceğı ve kiraya verebileceğı gibi, iskân projelerinin ve toplulaştırmanın gerçekleştirilmesi amacıyla da kullanabilir.

Gerektiğinde bu arazi kendilerine özel kanunlarla verilen görev ve yetki içinde kullanmaları şartıyla diğer kamu kuruluşlarına tahsis edilmek üzere Hazinesinin tasarrufuna bırakılabilir.

İlgili kuruluşun tasarrufuna geçen arazi, gerektiğinde gerçek ve tüzelkişilere aitt aynı değerdeki araziyle değiştirilebilir.

Arazi dağıtımı

MADDE 8. — Dağıtımdan faydalanacaklara verilecek toprak büyüklüğü, iklim ve toprak özellikleri ile bölge için öngörülen tarımsal işletme tipleri de göz önünde bulundurularak, 1984 yılı toptan eşya fiyatları endeksine göre yıllık tarımsal işletme geliri bir milyon liradan aşağı olmamak kaydı ile bulunacak miktardır.

Bu miktar, uygulayıcı kuruluş tarafından hesap edilerek uygulamanın duyurulması ile birlikte dağıtılacak «Toprak Normu» Bakanlar Kurulunca tespit edilecek Resmî Gazetede yayımlanır.

Dağıtılacak toprak büyüklüğü Bakanlar Kurulu Kararı ile birinci fıkrada belirtilen miktarın bir katını geçmeyecek miktarda artırılabilir. Verilecek tarım arazisinin bir kısmı sulu bir kısmı kuru ise aynı tarımsal işletme gelirinin sağlanması kaydı ile sulu arazi kuru araziye tahvil edilir.

Dağıtım normundan daha az toprağı olanlara, kendi toprağı ile birlikte birinci fıkrada tespit edilen geliri getirecek miktarda toprak verilir.

Tarım toprağının dağıtımından faydalanacaklar ile bunlarda aranacak şartlar ve dağıtımda göz önünde bulundurulacak sıra ve öncelikler, yönetmelikle tespit edilir.

Borçlandırma

MADDE 9. — Bu Kanuna göre tarım toprağının dağıtımından faydalananlar ile yerleşime tabi tutulanlar, iktisap tarihinde mülkiyetini iktisap ettikleri tarım toprağının ve mevcutsa üzerindeki diğer gayrimenkullerin tespit edilen rayiç bedeli üzerinden, uygulayıcı kuruluşa borçlanırlar. Borçlandırılmak suretiyle verilen tarım toprakları, sahiplerinin adına tapuya tescil edilir.

Borçlar, borçlandırmadan sonra gelen dördüncü yılın Ocak ayını takip eden ve uygulayıcı kuruluş tarafından hasat dönemleri dikkate alınarak tespit edilecek aylardan başlamak üzere, on yılda ve on eşit taksitte faizsiz olarak ödenir. Borçlandırma esas ve usulleri, yönetmelikle düzenlenir.

(Hükümetin Teklifi)

Dağıtılan toprağın geri alınması

MADDE 10. — Topraklandırılan çiftçiler, topraklarını askerlik veya belgelendirilmiş uzun süreli hastalık gibi geçerli bir özürü olmaksızın aralıksız üç yıl süre ile bu Kanunun öngördüğü şekilde işletmedikleri, borçlarını ve aldıkları kredileri vadesinde ödemedikleri takdirde, dağıtılan topraklar geri alınır.

Dağıtılan topraklar üzerinde tasarruf tahdidi

MADDE 11. — Bu Kanuna göre dağıtılan topraklar bölünemez. Miras hükümleri dışında devredilemez, kamu yararı dışında hiçbir aynî hakla kayıtlanamaz, haczedilemez, satış vaadine konu edilemez ve kiraya verilemez. Bu durumlar tapu siciline şerh edilir.

Çiftçilikten herhangi bir sebeple vazgeçmek isteyenlerin iktisap ettiği tarım toprakları ve varsa üzerindeki gayrimenkuller, uygulayıcı kuruluşa iade edilebilir. Bu hallerde, çiftçi tarafından yapılmış zarurî ve faydalı tesis ve diğer gayrimenkullerin rayiç bedeli, ilgili kuruluşça sahibine ödenir. Bu durumda, borç tasfiyesi ve diğer ödeme işlemleri yönetmelikle düzenlenir.

Dağıtılan ve bırakılan topraklarda mirasçılardan tasarrufu

MADDE 12. — Mirasçılardan, mirasın açılmasından itibaren altı ay içinde kendi aralarında aile ortaklığı şeklinde işletmedikleri veya rızaen devir ve temlik işlemlerini yapmadıkları hallerde, dağıtılan toprak ve mevcutsa işletmeyle ilgili gayrimenkullerin bedeli, bu Kanun hükümlerine göre ödenmek kaydıyla uygulayıcı kuruluş tarafından geri alınır. Uygulayıcı kuruluş, geri alınan işletmeyi, mirasçılardan veya önceliği olan topraksız veya az topraklı çiftçilerden birine tahsis edebilir.

Uygulama bölgelerinde kendilerine toprak bırakılanların ölümü halinde bırakılan toprak o bölge için tespit edilen dağıtım normundan az olmamak üzere ve işletmeye ait yapı ve tesisler ile araç ve gereçler, genel hükümlere göre mirasçılar arasında taksim ve ifraz edilerek miras ortaklığına son verilebilir.

Taksim ve ifraz sonucu yeni işletmelerdeki toprak büyüklüğünün bölgedeki toprak normu altına düşmesi halinde, bu maddenin birinci ve ikinci fıkraya hükümleri uygulanır.

Temlik tasarrufların durdurulması

MADDE 13. — Uygulama alanlarında Bakanlar Kurulu kararının ifan tarihinden itibaren, kamulaştırma, toplulaştırma, arazi değiştirilmesi ve dağıtım işlemlerinin tamamlanması ve tapuya sevk ve tescili sonuçlandırılıncaya kadar, gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait arazinin mülkiyet ve zilliyetliği devir ve temlik edilemez. Bu araziler ipotek edilemez ve satış vaadine konu olamaz. Ancak, bu kısıtlama süresi beş yılı aşamaz. Sulama şebekesi tamamlanıp sulamaya geçinceye kadar da aynı işlemler yapılmaz. Bu kısıtlamada ise süre, on yılı aşamaz.

Kısıtlama süresi içerisinde arazisini ve varsa üzerindeki tesisleri satmak isteyen gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin müracaatları halinde, uygulayıcı kuruluş bu kişilere ait tarım arazisi ve varsa üzerindeki tesisleri, altmış gün içinde bu Kanun hükümlerine göre kamulaştırır veya bunların başkalarına satışına izin verir.

Yukarıda belirtilen süre içinde, bu gibi arazi sadece T.C. Ziraat Bankası, Türkiye Ziraî Donatım Kurumu ve Tarım Kredi Kooperatiflerine ipotek edilebilir.

Bu kısıtlama süresi içerisinde ipoteğin paraya çevrilmesi gerektiğinde bedel, bu Kanun hükümlerine göre uygulayıcı kuruluş tarafından alacaklıya ödenerek arazinin hazine mülkiyetine geçirilmesi sağlanır.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Dağıtılan toprağın geri alınması

MADDE 10. — Topraklandırılan çiftçiler, topraklarını askerlik veya belgelendirilmiş uzun süreli hastalık gibi geçerli bir özürü olmaksızın aralıksız üç yıl süre ile bu Kanunun öngördüğü şekilde işletmedikleri, borçlarını ve aldıkları kredileri ödemedikleri, takdirde, dağıtılan topraklar geri alınır.

Kayıt Hazine adına ilgili kuruluşun müracaatı üzerine Mahalli Tapu Sicil Muhafızlığı tarafından bir hükme hacet kalmaksızın düzeltilir ve ilgili kuruluşun tasarrufuna bırakılır.

Dağıtılan topraklar üzerinde tasarruf tahdidi

MADDE 11. — Bu Kanuna göre dağıtılan topraklar bölünemez. Miras hükümleri dışında başkalarına devredilemez. Ancak dağıtılan çiftçilerle mirasçıları tarafından işletilebilir. Bu arazi kamu yararı dışında hiçbir ayrı hakla kayıtlanamaz, haczedilemez, satış vaadine konu edilemez ve kiraya verilemez. Ancak sahibine bırakılan topraklar, o bölge için tespit edilen dağıtım normundan daha küçük parçalara hükmen veya rızaen bölünmemek suretiyle devir ve temlik edilebilir. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Çiftçilikten herhangi bir sebeple vazgeçmek isteyenlerin iktisap ettiği tarım toprakları ve varsa üzerindeki gayrimenkuller, uygulayıcı kuruluşa iade edilebilir. Bu hallerde, çiftçi tarafından yapılmış zarurî ve faydalı tesis ve diğer gayrimenkullerin rayiç bedeli, ilgili kuruluşça sahibine ödenir. Bu durumda, borç tasfiyesi ve diğer ödeme işlemleri yönetmelikle düzenlenir.

Dağıtılan ve sahibine bırakılan topraklarda mirasçılarn tasarrufu

MADDE 12. — Mirasçılarn, mirasın açılmasından itibaren altı ay içinde kendi aralarında aile ortaklığı şeklinde işletmedikleri veya rızaen kendi aralarında devir ve temlik işlemlerini yapmadıkları hallerde, dağıtılan toprak ve mevcutsa işletmeyle ilgili gayrimenkullerin bedeli, bu Kanun hükümlerine göre ödenmek kaydıyla uygulayıcı kuruluş tarafından geri alınır. Uygulayıcı kuruluş, geri alınan işletmeyi, öncelikle mirasçılara veya topraksız veya az topraklı çiftçilerden birine tahsis edebilir.

Uygulama bölgelerinde kendilerine tarım toprağı bırakılanların ölümü halinde bırakılan tarım toprağı o bölge için tespit edilen dağıtım normundan az olmamak üzere ve işletmeye ait yapı ve tesisler ile araç ve gereçler, genel hükümlere göre mirasçılar arasında taksim ve ifraz edilerek miras ortaklığına son verilebilir.

Taksim ve ifraz sonucu yeni işletmelerdeki toprak büyüklüğünün bölgedeki toprak normu altına düşmesi halinde, bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Temlik tasarrufların durdurulması

MADDE 13. — Uygulama alanlarında Bakanlar Kurulu kararının Resmî Gazetede yayımı tarihinden itibaren, kamulaştırma, toplulaştırma, arazi değiştirilmesi ve dağıtım işlemlerinin tamamlanması veya tapuya tescilli sonuçlandırılıncaya kadar, gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait arazinin mülkiyet ve zilliyetliğı devir ve temlik edilemez. Bu araziler ipotek edilemez ve satış vaadine konu olamaz. Ancak, bu kısıtlama süresi beş yılı aşamaz. Sulama şebekesi tamamlanıp sulamaya geçinceye kadar da aynı işlemler yapılmaz. Bu kısıtlamada ise süre, beş yılı aşamaz.

Kısıtlama süresi içerisinde arazisini ve varsa üzerindeki tesisleri satmak isteyen gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerinin müracaatları halinde, uygulayıcı kuruluş bu kişilere ait tarım toprağını ve varsa üzerindeki tesisleri, altmış gün içinde bu Kanun hükümlerine göre kamulaştırır veya yönetmelikle tespit edilecek esaslar dahilinde bunların başkalarına satışına izin verir.

Yukarıda belirtilen süre içinde, bu gibi arazi sadece T.C. Ziraat Bankası, Türkiye Ziraat Donatım Kurumu ve Tarım Kredi Kooperatiflerine ipotek edilebilir.

Bu kısıtlama süresi içerisinde ipotegın paraya çevrilmesi gerektiğinde bedel, bu Kanun hükümlerine göre uygulayıcı kuruluş tarafından alacaklıya ödenerek arazinin Hazine mülkiyetine geçirilmesi sağlanır.

(Hükümetin Teklifi)

Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde mahkemeler veya icra iflas daireleri tarafından bu arazi hakkında devir ve temlik gerektiren bir karar verilemez. Miras yoluyla intikaller, bu hükmün kapsamı dışındadır. Ayrıca mahkemeler satış suretiyle miras ortaklığının giderilmesine karar veremezler.

Yeni yerleşim yerlerinin kurulması

MADDE 14. — Uygulama bölgesinde Bakanlar Kurulu Kararı ile yeni yerleşim yerleri kurulabilir veya mevcut köyler ile köy altı yerleşim birimleri birleştirilebilir. Yeni köy altı yerleşim birimleri kurulamaz. Bu Kanuna göre toprak dağıtımından yararlanma haklarına sahip olup da istekte bulunanlardan uygun görülenler, yeni yerleşim yerlerine yerleştirilebilirler.

Yeni yerleşim yerlerine yerleştirilenler, İskân Kanunundaki muafiyet ve istisnalardan faydalandırılırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Çayır, mera ve benzeri arazilerin tespit ve tahsisi

MADDE 15. — Uygulama bölgelerinde köy ve bölge halkının mevcut hayvan varlığı ihtiyacı için müştereken kullanmaları amacıyla emrine geçmiş araziden, arazi kullanma kabiliyeti ile iklim özellikleri ve arazi üzerindeki bitki örtüsü dikkate alınarak uygun görülenleri, bu Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre mera, yaylak, kışlak, çayır ve benzeri arazi olarak tespit ve tahsis etmeye, tahsisli olanların tahsis amacını değiştirmeye veya yenilemeye, ilgili kuruluş yetkilidir.

Tapu ve Kadastro işlemleri

MADDE 16. — Uygulama alanı ilan edilen bölgelerde arazinin kadastro işlemleri, ilgili kuruluşun talebi üzerine Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne öncelikle ve belirlenecek süre içerisinde tamamlanır.

Çiftçilerin desteklenmesi

MADDE 17. — Uygulama alanlarında bu Kanun hükümlerine göre topraklandırılanlarla kendilerine uzun süreli sözleşmelerle arazi kiralanınlar ve dağıtım normuna kadar arazi sahibi çiftçiler, uygulayıcı kuruluş tarafından yönetmelikte tespit edilecek esaslar dahilinde verimliliği ve üretimi artırmak gayesiyle aynı ve nakdi kredi ile desteklenirler.

Uygulayıcı kuruluş, verilen kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetler. Amacına uygun kullanılmayan krediler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, ilgili kuruluşça tahsil edilir.

Yabancı uyruklulara ait arazi

MADDE 18. — Yabancı uyruklulara ait gayrimenkullerin kamulaştırılmasına, Bakanlar Kurulunca Karar verilir. Kamulaştırmaya karar verilirse, bedelinin tespiti ve ödenmesi müttekabiliyet esaslarına göre yapılır.

Arazinin tarım dışı amaçlarla kullanılması

MADDE 19. — Uygulama alanlarında bulunan tarım arazisi, zorunlu sebepler olmadıkça tarım dışı amaçlarla kullanılmaz. Ancak zorunlu hallerde, uygulama alanlarındaki arazi ilgililerin müracaatı üzerine uygulayıcı kuruluşun izni ile tarım dışı amaçlarda kullanılabilir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde mahkemeler veya icra iflas daireleri tarafından bu arazi hakkında devir ve temlik gerektiren bir karar verilemez. Miras yoluyla intikaller, bu hükmün kapsamı dışındadır. Ayrıca mahkemeler satış suretiyle miras ortaklığının giderilmesine karar veremezler.

Yeni yerleşim yerlerinin kurulması

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Çayır, mera ve benzeri arazilerin tespit ve tahsisi

MADDE 15. — Uygulama bölgelerinde köy ve bölge halkının mevcut hayvan varlığı ihtiyacı için müştereken kullanmaları amacıyla tasarrufuna geçmiş tarım arazisinden, arazi kullanma kabiliyeti ile iklim özellikleri ve tarım arazisi üzerindeki bitki örtüsü dikkate alınarak uygun görülenleri, bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılacak Yönetmelik hükümlerine göre mera, yaylak, kışlak, çayır ve benzeri arazi olarak tespit ve tahsis etmeye, tahsisli olanların tahsis amacını değiştirmeye veya yenilemeye ilgili kuruluş yetkilidir.

Tapu ve kadastro işlemleri

MADDE 16. — Uygulama alanı ilan edilen bölgelerde arazinin tapu ve kadastro işlemleri, ilgili kuruluşun talebi üzerine (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne öncelikle ve belirlenecek süre içerisinde tamamlanır.

Çiftçilerin desteklenmesi

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yabancı uyruklulara ait arazi

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Arazinin tarım dışı amaçlarla kullanılması

MADDE 19. — Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Fon

MADDE 20. — Bu Kanunda verilen hizmetlerin gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak «Tarım Reformu Fonu» adı ile bir fon kurulmuştur. Fonun yönetimi ile uygulayıcı kuruluş görevlidir.

Mülga 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 201 inci maddesine göre kurulmuş olan fonun bakiyesi ve alacak borçları bütün hak ve vecibeleri ile birlikte doğrudan doğruya «Tarım Reformu Fonu»na intikal eder.

Fonun gelirleri, T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğünde açılacak bir hesaba yatırılır.

Fonun gelirleri

MADDE 21. — Fonun gelirleri :

- a) Genel bütçeden fona aktarılacak ödenekler,
- b) Uygulayıcı kuruluş tarafından kiraya verilen arazinin kiraları,
- c) Bu Kanuna göre borçlandırılanların yapacakları ödemeler,
- d) Fondan satın alınan gayrimenkuller ile menkullerden ihtiyaç kalmayanların satışından elde edilen gelirler,
- e) Fondan satın alınan gayrimenkuller ile menkullerin kiraya verileninden sağlanan kira bedelleri,
- f) Evvelce Toprak ve Tarım Reformu fonundan kredilendirilenlerden henüz tahsil edilmemiş kredi taksit ve faizleri ile yeniden verilecek kredi taksit ve faizleri,
- g) Mülga 1757 sayılı Kanuna göre kurulmuş kooperatiflerin mal varlıkları ve gelirleri,
- h) Tahsis edilecek çayır, mera, yaylak ve kışlaklardan yönetmelikte belirtilen usule göre alınacak ücretler,
- i) Her türlü bağış ve yardımlar,
- j) Diğer gelirler.

Fondan karşılanacak giderler

MADDE 22. — Fondan aşağıdaki giderler karşılanır :

- a) Mülga 1757 sayılı Kanuna göre kamulaştırılmış ve bu Kanuna göre kamulaştırılacak gayrimenkul malların kamulaştırma ve satın alma bedelleri ile bunların taksit ve faizleri,
- b) Uygulamanın gereği olarak yapılacak yatırımların karşılıkları,
- c) Bu Kanun gereğince verilecek her türlü krediler,
- d) Uygulama için gerekli menkul ve gayrimenkul mal kiraları,
- e) Çayır, mera, yaylak ve kışlakların tespiti, ıslahı, bakım ve geliştirilmesi ile ilgili giderler,
- f) Uygulamalar için gerekli araç, gereç ve iş makineleri satın alma, kullanma ve idame giderleri,
- g) Uygulama hizmetlerinin gerektirdiği çeşitli eğitim giderleri,
- h) Uygulamanın gerektirdiği cari giderler,
- i) Bu Kanunun uygulanmasında gerekli olan diğer giderler,

Fonun yönetim ve denetimi

MADDE 23. — Fonun hesap dönemi bütçe yılıdır. Fonun hesapları ve yıllık bilançosu, 12 Mayıs 1964 tarih ve 468 sayılı Kamu İktisadi Teşekküllerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenir.

Fondan yapılacak harcamalar ve işlemler, 28 Mayıs 1927 tarih ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 21 Şubat 1967 tarih ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

Fonun yönetimi, kullanılması, harcamalarının nitelik ve ayrıntıları, verilecek kredilerin miktarı, kullandırılmaları, faiz oranları ve süre şartları, tahsili, hesapların tutulması ile fonla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası tarafından yürütülecek işlem ve diğer hususlar, yönetmelikle tespit edilir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fon

MADDE 20. — Tasarının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Fonun gelirleri

MADDE 21. — Tasarının 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Fondan karşılanacak giderler

MADDE 22. — Tasarının 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Fonun yönetim ve denetimi

MADDE 23. — Fonun hesap dönemi bütçe yılıdır. Fonun hesapları ve yıllık bilançosu, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenir.

Fondan yapılacak harcamalar ve işlemler, 28 Mayıs 1927 tarih ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 21 Şubat 1967 tarih ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

Fonun yönetimi, kullanılması, harcamaların nitelik ve ayrıntıları, verilecek kredilerin miktarı, kullanılmalari, faiz oranları ve süre şartları, tahsili, hesapların tutulması ile fonla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası tarafından yürütülecek işlem ve diğer hususlar, yönetme likle tespit edilir.

(Hükümetin Teklifi)

Yönetmelik

MADDE 24. — Bu Kanunda yönetmelikle düzenlenmesi öngörülen hususlar ile bu Kanunun uygulanmasına dair diğer düzenlemeler, Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenir.

Kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

MADDE 25. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

a) 1617 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Ön Tedbirler Kanununun, 766 sayılı Tapulama Kanununun 33 üncü Maddesini değiştiren 20 nci Maddesi hariç, diğer maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Bu Kanunun uygulanmasında, diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz. Ancak 25.12.1960 tarih 189 sayılı, 18.12.1981 tarih 2565 sayılı Kanun hükümleri saklıdır. Ayrıca Millî Savunma Bakanlığına tahsisli olan veya Bakanlıkça tahsisli olarak kullanılan gayrimenkullere bu Kanun uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDELER

GEÇİCİ MADDE 1. — Mülga 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununa göre yapılan uygulamalarda kendilerinden toprak kamulaştırılanların altı ay içinde müracaatları halinde, bu Kanun hükümlerine göre yapılacak incelemeden sonra Kanunun, «Sahibine Bırakılacak Arazi»ye ilişkin hükümleri uygulanır.

Geri verilecek arazi dağıtılmamış veya tahsis edilmemişse, bu miktara tekabül eden kamulaştırma bedeli ile faizleri ödenmez. Bu bedellerin hak sahiplerince tahsil edilmiş olması halinde, bedel ve faizler defaten Fona iade edilmek kaydı ile arazinin iade edilen kısmı ilgilinin adına tescil edilir.

Ancak iade edilecek arazi, mülga 1757 sayılı Kanuna göre dağıtılmış veya tahsisi yapılmış ise, iade edilecek toprağın miktarına tekabül eden kamulaştırma bedeli, faizi ile birlikte hak sahibine ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Mülga 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununa göre kamulaştırılan veya tapulama yolu ile intikal eden hisseli arazinin taksim ve ifrazı, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde ilgili idarenin hazırlayacağı taksim ve ifraz planları doğrultusunda ve talebi üzerine herhangi bir muvafakat aranmaksızın, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün mahalli teşkilatı tarafından yapılır.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 24. — Uygulama bölgelerinde:

- a) Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar,
- b) Türk Ceza Kanununun 312 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı, sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar,
- c) Türk Ceza Kanununun 536 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı Kanununun 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar,

Bu Kanuna göre toprak dağıtımından istifade edemez ve bunlara toprak verilemez.

Toprak verilenler kendilerine toprak verildikten sonra, birinci fıkrada tespit edilen suçlardan herhangi birinden mahkûm olmaları halinde verilen toprak geri alınır ve tapu kaydı ilgili kuruluşun talebi ile mahallî tapu sicil muhafızlığı tarafından hiç bir hükme hacet kalmadan Hazine adına düzeltilir.

Yönetmelik

MADDE 25. — (Tasarının 24 üncü maddesi 25 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.)

Kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

MADDE 26. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

- a) 1617 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Ön Tedbirler Kanununun, 766 sayılı Tapulama Kanununun 33 üncü maddesini değiştiren 20 nci maddesi hariç, diğer maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.
- b) Bu Kanunun uygulanmasında, diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz. Ancak 28.12.1960 tarih ve 189 sayılı, 18.12.1981 tarih ve 2565 sayılı Kanun hükümleri saklıdır. Ayrıca Millî Savunma Bakanlığına tahsisli olan veya bu Bakanlıkça tahsissiz olarak kullanılan gayrimenkullere bu Kanun uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDELER

GEÇİCİ MADDE 1. — Mülga 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununa göre yapılan uygulamalarda kendilerinden toprak kamulaştırılanların altı ay içinde müracaatları halinde, bu Kanun hükümlerine göre yapılacak incelemeden sonra Kanunun, «Sahibine Bırakılacak Arazi»ye ilişkin hükümleri uygulanır.

Geri verilecek arazi dağıtılmamış veya tahsis edilmemişse, bu miktara tekabül eden kamulaştırma bedeli ile faizleri ödenmez. Bu bedellerin hak sahiplerince tahsil edilmiş olması halinde, bedel ve faizler defaten Fona iade edilmek kaydı ile arazinin iade edilen kısmı ilgilinin adına tescil edilir.

Ancak iade edilecek arazi, mülga 1757 sayılı Kanuna göre dağıtılmış veya tahsisi yapılmış ise, hak sahiplerine varsa aynı değerde arazi verilir. Arazi sahibi verilen bu araziyi kabul etmediği takdirde iade edilecek toprağın miktarına tekabül eden kamulaştırma bedeli bu Kanun hükmüne göre ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Mülga 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununa göre kamulaştırılan veya tapulama yolu ile intikal eden hisseli arazinin taksim ve ifrazı, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde ilgili kuruluşun hazırlayacağı taksim ve ifraz planları doğrultusunda ve talebi üzerine herhangi bir muvafakat aranmaksızın, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün mahallî teşkilatı tarafından yapılır.

Yürürlük

MADDE 26. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25 . 10 . 1984

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

İ. Özdağlar

Devlet Bakanı

A. K. Alptemoçin

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

İçişleri Bakanı

A. Tanrıyar

Dışişleri Bakanı V.

A. M. Yılmaz

Maliye ve Gümrük Bakanı

V. Arıkan

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. V. Dinçerler

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Aydın

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemli

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

C. Büyükbay

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşçıoğlu

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 3. — Uygulama alanları ve uygulama alanları dışında 1617 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Ön Tedbirler Kanununun 8 inci maddesiyle mülga 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu ve 4486 sayılı Teknik Ziraat ve Bahçivanlık Okulları Hakındaki Kanunun hükümlerine göre tevzi edilen ve bilahara başkanlarına devredilmiş bulunan gayrimenkullerin satışının iptaline ilişkin olarak açılmış davalar her ne safhada olursa olsun düşer.

Yürürlük

MADDE 27. — Tasarının 26 ncı maddesi 27 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 28. — Tasarının 27 nci maddesi 28 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

